

Research Article

A descriptive research review on the representation of traditional architecture in Zagros boutique hotels: "Residential experience in a new format"

Mohammadmehdi Soroush^{1*}, Somayeh Paksaz²

1* - Associate professor, Department of Architecture, Ha.C., Islamic Azad University, Hamedan, Iran.

2- PhD student in Architecture, Department of Architecture, Ha.C., Islamic Azad University, Hamedan, Iran.

Received: 02 September 2025; Revised: 11 September 2025; Accepted: 13 October 2025; Published: 22 November 2025

Abstract

The Zagros region, with its vast expanse in western Iran, is one of the main centers for the formation of traditional living and physical patterns due to its diverse climate, culture, and architecture. Despite this richness, in recent years, most new accommodation projects in this region have deviated from representing local identity and the values of traditional architecture. Therefore, the present study aims to analyze how the elements of traditional Zagros architecture are represented in boutique hotels and to provide a framework for enhancing their spatial and identity quality. The research method is qualitative, based on documentary content analysis and a case study of the Saremal-Dowleh Boutique Hotel. The findings indicate that prominent elements of Zagros vernacular architecture—including stepped forms (terraced architecture), the use of stone and wood, flat roofs, and introverted communal spaces—when consciously integrated with the language of contemporary architecture, can not only improve climatic performance but also strengthen tourists' sense of place attachment and cultural experience. By emphasizing the theoretical framework of Contextualism and Critical Regionalism, this research identifies the existing gap in the design of contemporary accommodations in Zagros and presents a model for reviving local identity in Iran's boutique hotels.

Keywords : *Boutique Hotel, Traditional Zagros Architecture, Contemporary Architecture, Local Identity, Tourism*

Cite this article as: Soroush M., paksaz S. (2025). "A Descriptive-Analytical Review of the Representation of Traditional Architecture in the Boutique Hotels of the Zagros Region: The Experience of Dwelling in a Contemporary Form", Civil and Project, 7(9), e232099. doi:<https://doi.org/10.22034/cpj.2025.550779.1406>

ISSN: 2676-511X / Copyright: © 2025 by the authors.

Open Access: This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License, which permits use, sharing, adaptation, distribution and reproduction in any medium or format, as long as you give appropriate credit to the original author(s) and the source, provide a link to the Creative Commons licence, and indicate if changes were made. The images or other third party material in this article are included in the article's Creative Commons licence, unless indicated otherwise in a credit line to the material. If material is not included in the article's Creative Commons licence and your intended use is not permitted by statutory regulation or exceeds the permitted use, you will need to obtain permission directly from the copyright holder. To view a copy of this licence, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Journal's Note: CPJ remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

*Corresponding author E-mail address: Soroush@iau.ac.ir

نشریه عمران و پروژه
<http://www.cpjournals.com/>

مروری توصیفی پژوهشی بر بازنمایی معماری سنتی در بوتیک هتل های زاگرس "تجربه سکونت در قالب نو" ^۱

محمد مهدی سروش^{۲*}، سمیه پاک ساز^۳

*^۲ - دانشیار، گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران
^۳ - دانشجوی دکتری معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

تاریخ دریافت: ۱۱ شهریور ۱۴۰۴؛ تاریخ بازنگری: ۲۰ شهریور ۱۴۰۴؛ تاریخ پذیرش: ۲۱ مهر ۱۴۰۴؛ تاریخ انتشار آنلاین: ۰۱ آذر ۱۴۰۴

چکیده

منطقه‌ی زاگرس با گستره‌ای وسیع در غرب ایران، به دلیل تنوع اقلیمی، فرهنگی و معماری، یکی از کانون‌های اصلی شکل‌گیری الگوهای زیستی و کالبدی سنتی است. با وجود این غنا، در سال‌های اخیر، اغلب پروژه‌های اقامتی نوین در این منطقه از بازنمایی هویت بومی و ارزش‌های معماری سنتی فاصله گرفته‌اند. از این رو، پژوهش حاضر با هدف واکاوی چگونگی بازنمایی عناصر معماری سنتی زاگرس در بوتیک‌هتل‌ها و ارائه چارچوبی برای ارتقای کیفیت فضایی و هویتی آن‌ها انجام شده است. روش تحقیق کیفی و مبتنی بر تحلیل محتوای اسنادی و بررسی نمونه‌ی موردی بوتیک‌هتل صارم‌الدوله است. یافته‌ها نشان می‌دهد که عناصر شاخص معماری بومی زاگرس - از جمله فرم پلکانی، استفاده از سنگ و چوب، بام‌های مسطح و فضاهای جمعی درون‌گرا - در صورت تلفیق آگاهانه با زبان معماری معاصر، می‌توانند علاوه بر بهبود عملکرد اقلیمی، موجب تقویت حس تعلق مکانی و تجربه‌ی فرهنگی گردشگران شوند. این پژوهش با تأکید بر چارچوب نظری زمینه‌گرایی و منطقه‌گرایی انتقادی، خلأ موجود در طراحی اقامتگاه‌های معاصر زاگرس را شناسایی کرده و الگویی برای احیای هویت بومی در بوتیک‌هتل‌های ایران ارائه می‌دهد.

کلمات کلیدی: بوتیک‌هتل، معماری سنتی زاگرس، معماری معاصر، هویت بومی، گردشگری

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: Soroush@iau.ac.ir

^۱ این مقاله مستخرج از درس "حکمت هنر اسلامی" می‌باشد که به راهنمایی دکتر محمد مهدی سروش در دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان به انجام رسیده است.

^۲ دانشیار گروه معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

^۳ دانشجوی دکتری معماری، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران

۱- مقدمه

بوتیک‌هتل‌ها اقامتگاه‌هایی کوچک و طراحی‌شده با هویت منحصر به فرد هستند که اغلب در بناهای تاریخی یا با الهام از معماری بومی ساخته می‌شوند (Eshaghli-Farahani, 2022 [fa]). چنین تغییر کاربری‌ها نه تنها به حفظ میراث معماری کمک می‌کنند، بلکه به توسعه گردشگری شهری نیز یاری می‌رسانند (Eshaghli-Farahani, 2022 [fa]). همچنین، در طراحی بوتیک‌هتل‌هایی مانند بوتیک‌هتل هنر و طبیعت گیلان، رویکرد معماری پایدار با توسعه اکوتوریسم همراستا است (بزرگ‌چنانی و افشین‌مهر، ۱۳۹۴) در این میان، در سطح بین‌المللی، کاربرد معماری عامیانه (vernacular architecture) در طراحی بوتیک‌هتل‌ها به‌عنوان راهی برای حفظ میراث فرهنگی، فراتر از تقلید صرف، شناخته شده است (DergiPark, 2024). (۲۰۲۴). (مطالعاتی نیز در ترکیه (کاپادوکیه^۴) نشان داده‌اند بازآفرینی خانه‌های غارگون سنتی به بوتیک‌هتل‌ها، ضمن حفظ عناصر فرهنگی، موجب مزایای اقتصادی و کیفیت زندگی بهتر برای مردم محلی شده است (IJC-UA, سال نامشخص) در ایران، پژوهشی با رویکرد ارزیابی پس از بهره‌برداری روی بناهای تاریخی بازمانده بازسازی‌شده در یزد نشان می‌دهد که غالب تمرکز معماران بر بعد بازسازی است و کمبود چارچوب مشخصی برای تطبیق معماری سنتی با طراحی بوتیک‌هتل‌ها وجود دارد (panahi, 2021 [fa]) از طرفی با توجه به ویژگی‌های سنت که صادقی پی در مقاله ذکر کرده است می‌توان نتیجه گرفت که معماری سنتی عبارت است از آن گونه معماری که اولاً بار فرهنگی خاصی داشته باشد و ثانیاً در طول زمان دست به دست شده و از نسلی به نسلی دیگر رسیده باشد این تعبیر از معماری سنتی را اولیور نیز در مقاله ای با همین عنوان آورده است. (صادقی پی، ۱۳۸۸) همچنین، نحوه بازنمایی اقامتگاه‌های سنتی در فضای مجازی نقش مهمی در شکل‌گیری تصویر ذهنی گردشگران از مقصد دارد و شامل ابعاد بازنمایی معمارانه، معنایی و فعالیت‌ها است (Jahraei, 2021 [fa]). با این حال، با وجود تأکید بر بازنمایی معماری سنتی، مطالعات متمرکزی که شکل خاص معماری زاگرس را در بوتیک‌هتل‌ها بررسی کنند و نشان دهند چگونه این عناصر در یک قالب نو تجربه می‌شوند، بسیار محدود است. مسئله اصلی پژوهش این است که تاکنون پژوهشی جامع انجام نشده که نحوه بازنمایی معماری سنتی زاگرس در بوتیک‌هتل‌ها را بررسی کند—به‌ویژه با نگاهی به تجربه سکونت «در قالب نو». بنابراین، ضروری است با استفاده از تحلیل مستندات بصری، ادبیات نظری و مطالعات موردی، چگونگی تلفیق عناصر سنتی زاگرس در معماری معاصر بوتیک‌هتل‌ها مورد بررسی دقیق قرار گیرد.

۲- پیشینه پژوهش

پژوهش‌های موجود در حوزه معماری سنتی زاگرس و بوتیک‌هتل‌ها نشان می‌دهد که تاکنون مطالعاتی جامع درباره بازنمایی معماری سنتی این منطقه در طراحی بوتیک‌هتل‌ها صورت نگرفته است. بیشتر پژوهش‌ها یا صرفاً به معرفی معماری بومی و ویژگی‌های کالبدی آن در مقیاس کلی پرداخته‌اند (Habibi, 2017 [fa], Pirnia, 2005) یا تمرکز خود را بر طراحی و مدیریت بوتیک‌هتل‌ها در سطح ملی و بین‌المللی قرار داده‌اند (McIntosh & Siggs, 2005; Aggett, 2007). از این رو، ترکیب این دو حوزه و ارائه راهکارهای طراحی مبتنی بر اصول معماری بومی زاگرس، خلأی پژوهشی است که مطالعه حاضر به دنبال پر کردن آن است.

^۴ Cappadocia

در حوزه‌ی تغییر کاربری و بازآفرینی (Eshaghli-Farahani, 2022 [fa]). در پژوهشی با عنوان «بازسازی و تغییر کاربری بناهای تاریخی به هتل بوتیک با رویکرد توسعه گردشگری شهری» با بررسی نمونه‌ی بوتیک‌هتل شمشک تهران، نشان داده است که تغییر کاربری هوشمندانه‌ی بناهای تاریخی می‌تواند ضمن حفظ اصالت کالبدی، زمینه‌ی ارتقای کیفیت فضا و جذب گردشگران را فراهم آورد. همچنین در مقاله‌ی «بوتیک‌هتل؛ کاربری نوظهور در حوزه بازآفرینی شهری» (۱۴۰۳) تأکید شده که بوتیک‌هتل‌ها نقش مؤثری در احیای هویت فرهنگی محلات قدیمی و ارتقای حس تعلق مکانی دارند.

آهنگری و بهزادپور (۱۴۰۳) در پژوهشی درباره‌ی خانه‌ی تاریخی لرزاده در تهران، مؤلفه‌هایی همچون هویت کالبدی، تعلق‌مندی و حفظ اصالت را در تجربه‌ی اقامت مؤثر دانسته‌اند. از سوی دیگر، پروژه‌ی بازآفرینی قلعه‌ی ارنان توسط استودیو طراحی کالبد (۱۴۰۳) نمونه‌ای از تلفیق آگاهانه‌ی سنت و معاصریت است؛ به‌گونه‌ای که سقف مشبک جدید آن ضمن حفظ ساختار تاریخی، کیفیت فضایی مدرنی را پدید آورده است.

در سطح بین‌المللی، پروژه‌ی Majara Residence در جزیره‌ی هرمز نمونه‌ای شاخص از استفاده از مصالح بومی و تکنیک «سوپر ادوب» در خلق فضایی فرهنگی، پایدار و اقلیمی است. همچنین مجموعه‌ای از بوتیک‌هتل‌های تاریخی در شهر یزد، از جمله هتل داد، باغ مشیرالممالک، ملک‌التجار و مهر، نمونه‌هایی از باززنده‌سازی معماری سنتی ایران با حفظ جزئیات اصیل و انطباق با نیازهای مدرن گردشگران هستند. افزون بر این، تبدیل خانه‌ی تاریخی عامری‌ها در کاشان به هتل سنتی، مرمت دقیق بادگیرها، تزئینات و ساختار فضایی سنتی را با امکانات اقامت معاصر تلفیق کرده است.

در جمع‌بندی می‌توان گفت که مرور مطالعات گذشته سه نکته‌ی کلیدی را روشن می‌سازد:

بوتیک‌هتل‌ها به‌عنوان گونه‌ای از اقامتگاه‌های کوچک‌مقیاس، ظرفیت بالایی در احیای میراث معماری تاریخی دارند (نمونه‌های شمشک و یزد).

استفاده از زبان معماری معاصر در کنار ساختار سنتی، راهی مؤثر برای نوآوری در بازآفرینی معماری بومی است (پروژه‌ی ارنان). تجربیات بین‌المللی مانند Majara Residence نشان می‌دهد که بهره‌گیری از مصالح و فرم‌های بومی می‌تواند هم‌زمان با اصول پایداری و زیبایی‌شناسی مدرن تلفیق شود.

بر این اساس، پژوهش حاضر با تمرکز بر منطقه‌ی زاگرس، تلاش می‌کند چارچوبی برای ادغام اصول معماری بومی زاگرس با طراحی بوتیک‌هتل‌ها ارائه دهد؛ چارچوبی که در پرتو مفاهیم «زمینه‌گرایی» و «منطقه‌گرایی انتقادی»، مسیر خلق معماری معاصر هویت‌مدار را ترسیم می‌کند.

۳- روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر ماهیت و هدف، در زمره‌ی تحقیقات کاربردی قرار می‌گیرد؛ چراکه به‌دنبال استفاده از یافته‌های نظری معماری سنتی در طراحی بوتیک‌هتل‌های معاصر در منطقه‌ی زاگرس است. از نظر روش، این پژوهش مبتنی بر رویکرد کیفی و به‌صورت توصیفی - تحلیلی انجام می‌شود.

در گام نخست، به‌منظور گردآوری داده‌های نظری، از مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی مقالات علمی - پژوهشی مرتبط با موضوع بوتیک‌هتل، معماری سنتی ایران و ویژگی‌های کالبدی - اقلیمی زاگرس استفاده شد. در این مرحله، با بهره‌گیری از روش فیش‌برداری موضوعی، مفاهیم کلیدی استخراج و دسته‌بندی گردید (Sarmad, 2020 [fa]).

در گام دوم، جامعه‌ی پژوهش شامل نمونه‌های معماری بومی و سنتی مناطق کوهستانی زاگرس است که از میان آن‌ها، به‌صورت هدفمند (Purposeful Sampling) نمونه‌ی موردی بوتیک‌هتل صارم‌الدوله در کرمانشاه انتخاب گردید. دلیل انتخاب این نمونه، ارتباط مستقیم آن با بافت فرهنگی و معماری بومی زاگرس، استفاده از مصالح و فرم‌های سنتی (مانند سنگ، چوب و بام مسطح) و بازتعبیر معماری بومی در قالب کاربری جدید اقامتی بوده است.

در گام سوم، به منظور شناخت عمیق تر ویژگی‌های معماری بومی، منابع معتبر در حوزه‌ی معماری بومی ایران و بافت‌های سنتی مناطق کوهستانی زاگرس بررسی گردید. این بخش شامل مطالعه‌ی عناصر شاخص معماری همچون مصالح بومی (سنگ، چوب و خشت)، فرم‌های کالبدی (بام مسطح، دیوارهای قطور، ایوان و حیاط مرکزی) و نقش اقلیم در شکل‌گیری معماری بوده است. (Ghafouri and Mousavi 2017 [fa]) همچنین معماری زمینه‌گرای اورامان به‌عنوان نمونه‌ای برجسته از سازگاری با بستر طبیعی و فرهنگی مورد توجه قرار گرفت.

در گام چهارم، یافته‌های مربوط به معماری سنتی با معیارهای طراحی معاصر ترکیب گردید تا ظرفیت‌های به‌کارگیری مؤلفه‌های بومی در طراحی بوتیک‌هتل‌های زاگرس شناسایی شود. در این مرحله از تحلیل محتوای کیفی با رویکرد قیاسی - استقرایی استفاده شد؛ بدین معنا که ابتدا مضامین اصلی از متون و نمونه‌ها استخراج، سپس الگوهای مشترک میان مؤلفه‌های سنتی و طراحی مدرن شناسایی و در نهایت در قالب چارچوب پیشنهادی بازنمایی شد.

در نهایت، روش تحلیل داده‌ها بر پایه‌ی تحلیل محتوای کیفی و استنتاج منطقی استوار است؛ به‌گونه‌ای که پس از گردآوری داده‌ها، مضامین محوری و مؤلفه‌های قابل انطباق استخراج و به‌صورت یک الگوی پیشنهادی برای طراحی بوتیک‌هتل‌های منطقه‌ی زاگرس ارائه گردید (Creswell, 2014).

۴- مبانی نظری تحقیق

۴-۱ اورامان معماری زمینه‌گرایی

معماری به‌عنوان اجتماعی‌ترین هنر بشری با فضای اطراف انسان مرتبط است. حضور فضا، بنا و شهر از گذشته تا امروز و در آینده، لحظه‌ای از زندگی روزمره آدمیان غایب نبوده و نخواهد بود.

(Goodarzi Soroush, Mohammad Mehdi 2024 [fa]) معماری عامیانه یا بومی، نوعی معماری است که بدون دخالت مستقیم معماران تحصیل‌کرده و بر اساس نیازها، امکانات محلی و شرایط محیطی شکل می‌گیرد. این نوع معماری اغلب با استفاده از مصالح بومی و تکنیک‌های سنتی اجرا می‌شود و ریشه در فرهنگ، اقلیم و سنت‌های جامعه دارد (Oliver, 2006). در واقع، معماری عامیانه بازتابی از شیوه‌های زیست مردم در بستر طبیعی و اجتماعی است و از این‌رو، مطالعه آن می‌تواند زمینه‌ای برای درک رابطه میان محیط، فرهنگ و فضا فراهم آورد (Rapoport, 1969). یکی از مفاهیم کلیدی در معماری عامیانه، زمینه‌گرایی است. زمینه‌گرایی به معنای توجه به بستر طبیعی، فرهنگی و اجتماعی در فرآیند طراحی معماری است. در این رویکرد، بنا نه به صورت شیئی مستقل، بلکه به‌عنوان جزئی از کل بافت و محیط پیرامون در نظر گرفته می‌شود (Norberg-Schulz, 1980). در معماری سنتی ایران و به‌ویژه مناطق کوهستانی مانند زاگرس، زمینه‌گرایی نقش پررنگی داشته است. خانه‌ها، فضاهای عمومی و حتی کاربری‌های مذهبی و دفاعی بر اساس شرایط اقلیمی (سرما، باد، شیب زمین) و دسترسی به مصالح محلی شکل گرفته‌اند (pirnia, 2005 [fa]).

یکی از نمونه‌های شاخص معماری زمینه‌گرا در ایران، روستای اورامان در کردستان است. فرم پلکانی روستا، استفاده از سنگ به‌عنوان مصالح غالب، و انطباق کامل با شیب کوه، نشان‌دهنده پیوند مستقیم معماری با بستر طبیعی و فرهنگی است. این نمونه می‌تواند الهام‌بخش مرمت و بازآفرینی بوتیک هتل‌ها در منطقه زاگرس باشد؛ چرا که همانند اورامان، حفظ پیوستگی با طبیعت و فرهنگ محلی موجب ارتقای کیفیت تجربه زیسته گردشگران خواهد شد (pirnia, 2005 [fa]).

از دیدگاه نظریه‌پردازان معاصر، توجه به زمینه‌گرایی در طراحی می‌تواند به ارتقای کیفیت زیست‌پذیری فضاها، هویت‌بخشی به معماری و افزایش ارتباط میان بنا و کاربران آن کمک کند (Frampton, 1983). بنابراین، بازخوانی و بازنمایی اصول

زمینه‌گرایانه معماری عامیانه در طراحی‌های نوین مانند بوتیک‌هتل‌ها، می‌تواند به خلق تجربه‌ای اصیل و بومی برای گردشگران منجر شود. منطقه‌گرایی انتقادی (Critical Regionalism)

این نظریه که به‌وسیله Alexander Tzonis و Liane Lefaivre در دهه ۱۹۸۰ مطرح شد و توسط Kenneth Frampton توسعه یافت، میان گفتمان معماری جهانی و اقتباس از سنت بومی تعادل ایجاد می‌کند. فرامپتون تأکید دارد معماری باید به «مکان» (place) بازگردد و عناصر محسوس مانند نور، اقلیم و مصالح محلی را در خود جای دهد، در حالی که از تکرار ساده‌ی سبک‌گرایانه دوری می‌کند. همچنین، او مفاهیمی مانند تجربه لمسی (tactility) و بازگشت به جوهره‌ی واقعی فضا را در برابر جهان‌گریزی معماری مطرح می‌کند.

۲-۴ معماری مکمل (Complementary Architecture)

این رویکرد جدید در معماری معاصر تأکید دارد ترکیبی از پایداری، پاسخگویی به بوم، و حفظ زبان بصری منطقه‌ای باشد. معماری مکمل تلاش می‌کند فرم‌ها، مصالح و الگویی طراحی را بازآفرینی کند که هم نوآورانه و هم پیوسته با هویت بومی باشد. تحقق سه‌گانه‌ی رتتوار (Vitruvian triad): استحکام، کاربری و زیبایی در هماهنگی با بوم و روح مکان همچنین ارزش طراحی منطقه‌ای زیبایی‌شناسی سنتی و (Traditional & Regional Design Values)

این ارزش طراحی مبتنی بر اهدافی است که فراتر از زمان و فرهنگ هستند. استفاده از فرم‌های اصیل معماری باعث ایجاد زیبایی بی‌زمان (timeless aesthetics) و درک فوری از عملکرد فضا برای کاربران می‌شود. همچنین، ارزش طراحی منطقه‌ای در ایجاد هماهنگی بصری بین بنا و محیط و حفظ هویت فرهنگی منطقه اهمیت دارد.

۳-۴ هتل بوتیک

واژه هتل بوتیک در اصل یک اصطلاح تلفیقی است در گذشته کشورهای آمریکای شمالی و بریتانیا برای توصیف نوع متمایزی از هتل‌ها به کار می‌گرفتند. هم‌اکنون این اصطلاح در سراسر دنیا به صورت یک استاندارد استفاده می‌شود در مفهوم کلی هتل بوتیک اقامتگاهی کوچک با فضایی منحصر به فرد است که با ارائه خدمات متفاوت از سایر مراکز اقامتی و ایجاد فضای خصوصی و آرام قصد دارد به مهمانانش فضایی شخصی ارائه کند تا هر مسافر در طول اقامتش علاوه بر احساس آرامش از بالاترین سطح مهمان‌نوازی نیز بهره‌بردار. هتل بوتیک‌ها به دلیل معماری خاص و سبک هنری مخصوص به خود شهرت دارند (تازیکه و باستانی ۱۳۹۸) مهمترین ویژگی‌های هتل بوتیک فرهنگی بودن تاریخی بودن و اصالت آن است. این نوع از هتل‌ها بخشی از یک زنجیره نیستند و خدمات منحصر به فرد و جالبی را فراهم می‌آورند. هتل بوتیک‌ها با داشتن " فضای تعاملی مانند سالن نشیمن و کتابخانه با مرکزیت رویدادهای اجتماعی و ویژگیهای متعدد و با کیفیت مختص اتاق " شناخته میشوند (kazemi, 2020)

[fa]

هتل بوتیک‌ها برای نخستین بار در سال ۱۹۸۰ پا به عرصه ظهور گذاشتند دو هتل بوتیک اولیه یکی در محله کنسینگتون جنوبی لندن به نام هتل بلیکز و دیگری به نام هتل بدفورد در سانفرانسیسکو به عنوان دو نمونه از نخستین هتل بوتیک‌ها در جهان به شمار می‌آیند (احمدی، ۱۳۹۳) پس از آنها سومین هتل بوتیک توسط دو آمریکایی به نامهای ایان شارگر و استیو روبل

در نیویورک با عنوان هتل مورگانزا در سال ۱۹۸۴ افتتاح شد هتلی که صنعت هتلداری را تغییر داد و مفهوم سبک زندگی هتل بوتیک را به جهان معرفی کرد (همان)

برخی محققان معتقدند ظهور هتل بوتیک ها به عنوان واکنشی علیه توریسم انبوه مطرح میشود که منشاء آن در تکامل برخی از موسسات معروف به تخت خواب و صبحانه است. از طرفی برای هتل بوتیک تعریف واحدی وجود ندارد، بلکه ارائه ویژگی های آن است که میتواند آن را تعریف کند. ظهور و پذیرش این مفهوم همچنین به درک مشتریان از آنچه انتظار دارند مربوط می شود، یک هتل یعنی تجربه، نه فقط یک تخت خواب برای خوابیدن (Dal Ajnul and Nakatani 2018)

بنابراین انگیزه ها و عواملی مانند جستجوی تجربه یا ایده سفر ماجراجویانه افزایش درآمد یکبار مصرف و تمایل به خدمات شخصی تر از دلایل افزایش تقاضا برای هتل بوتیک ها به شمار می روند (Dal Ajnul and Nakatani 2018) دادخواه و کاظمی هفت علت را ذکر کرده اند که سبب می شود گردشگران در میان حجم انبوهی از مراکز اقامتی هتل بوتیکها را انتخاب کنند این هفت علت عبارتند از احساس بودن در محل ۲ تجربه نادر، ۳ اقامت تجمل گرایانه ۴ متعلقات جدید تر، ۵ طراحی باشکوه ۶. درجه بالایی از توجه به مشتری، ۷ جو صمیمی (Dadkhan and Kazemi, 2018 [fa])

۴-۴ انواع هتل بوتیک

از نظر مکان قرار گیری هتل بوتیک ها را می توان به دو دسته تقسیم کرد. (الف) هتل بوتیک هایی که در محدوده شهری قرار دارند و (ب) هتل بوتیک هایی که در مقصدهای تفریحگاهی و دنج استقرار یافته اند. هتل بوتیک های شهری تنها به خاطر قابلیت دسترسی شان انتخاب نمی شوند بلکه افراد گاهی به دلیل ویژگی های شهری که اینگونه هتل ها در آن قرار دارند آنها را ترجیح می دهند. ضمن اینکه استفاده از فناوریهای جدید مهم ترین ویژگی هتل بوتیکهای شهری می باشد (پویان زاده و زرگر، ۱۳۹۲) هتل بوتیک های تفریحگاهی مدرن و دارای عناصر محلی معمولاً خلوت و در گوشه هایی از جزیره ها یا مناطق کوهستانی قرار گرفته اند. امکانات رفاهی و خدمات نامتعارف و جذاب در مقصدهای، تفریحگاهی نقش فناوری را در مقصد های شهری ایفا میکنند (Ahmadi, 2014 [fa])

۴-۵ هتل بوتیک ها در ایران

هتل بوتیک ها حدود ۱۰ سال است که در سطح جهان فعالیت میکنند اما در ایران از سال ۱۳۹۷ توجه بخش خصوصی و سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری به ظرفیت اماکن تاریخی و قدیمی بدون استفاده در بافت سنتی شهرها جلب شد و هم اکنون از این ظرفیت برای تبدیل کاربری بناهای تاریخی معطل به هتل بوتیک استفاده می شود. از سویی پس زمینه تاریخی کشور ایران و وجود تعداد زیادی از بناها و ساختمان های، قدیمی که بارکلی تاریخ و سنت را به دوش می کشند باعث شده تا هتل بوتیک هایی که در کشور ما وجود دارد اغلب در فضاهای سنتی تاریخی و خانه های قدیمی شکل گیرد، که دقیقاً از ویژگی معماری منحصر به فرد و جذابیت بصری بالایی برخوردار هستند به طوری که خود ساختمان و معماری آن میتواند یک جاذبه گردشگری باشد تا یک تنه تعداد زیادی از گردشگران را فقط محض تماشا به آنجا بکشاند تماشای چنین محیط هایی قطعاً برای گردشگران خارجی از جذابیت مضاعفی برخوردار است (Azimzadeh, 2019 [fa]). تا قبل از این که این هویت در جهان مطرح شود قطعاً چیزی به نام هتل بوتیک در ایران وجود نداشته است؛ اما نمونه ای که وجود این تفکر در ایران

را اثبات میکند به دهه ۴۰ شمسی برمیگردد. کاری که کیوان خسروانی در شهر نایین انجام داد. هتل و مهمانسراهای نایین که در سال ۱۳۴۶ ساخته شد یکی از اولین نمونه‌های ساختن یک اقامتگاه به سبک معماری ایرانی بومی و منحصر به فرد به حساب می‌آید که المانهای بومی همراه با خدمات منحصر به فرد در آن ارائه میشد (kazemi, 2019 [fa])

۴-۶ معماری بوتیک هتل

بوتیک‌هتل‌ها نوعی از فضاهای اقامتی هستند که در مقایسه با هتل‌های بزرگ و زنجیره‌ای، ظرفیت کمتر اما تجربه‌ای خاص، منحصر به فرد و شخصی‌سازی شده برای میهمانان فراهم می‌کنند. معماری این هتل‌ها نه تنها بر عملکرد اقامتی تأکید دارد، بلکه بیشتر بر هویت، اصالت فرهنگی و تجربه فضایی متفاوت متمرکز است (Aggett, 2007). اغلب بین ۱۰ تا ۱۰۰ اتاق دارند و تلاش می‌شود طراحی داخلی و خارجی حس صمیمیت و راحتی ایجاد کند. معماری بوتیک‌هتل‌ها معمولاً با الهام از فرهنگ، تاریخ و معماری محلی شکل می‌گیرد. به همین دلیل، در مناطق مختلف جهان هر بوتیک‌هتل می‌تواند هویتی کاملاً متمایز داشته باشد (Henderson, 2011). در این نوع معماری، فضاهای اقامتی تنها محل خواب نیستند، بلکه باید تجربه‌ای به یادماندنی ایجاد کنند؛ مانند طراحی فضاهای دنج، نورپردازی خاص، یا ادغام چشم‌اندازهای طبیعی در معماری (Khosravi et al., 2020). یکی از اصول اساسی در طراحی بوتیک‌هتل‌ها هماهنگی با طبیعت و توسعه پایدار است. بسیاری از بوتیک‌هتل‌ها با بهره‌گیری از معماری سبز، انرژی‌های تجدیدپذیر، و طراحی سازگار با اقلیم، تجربه‌ای پایدار و دوستدار محیط زیست را ارائه می‌دهند (Jones & Day, 2011).

۴-۷ بازآفرینی اماکن تاریخی

بازآفرینی حفاظت - مبنا: در این رویکرد محیط تاریخی به منبعی مهم در فرایند بازآفرینی شهری تبدیل میشود (sahi zade and Eizadi, 2015 [fa]) که در آن سیاست‌گذارها و تصمیم‌گیرهای متمرکز سازمانی از یک سو و افزایش توجه به نقش حفاظت از سوی دیگر چارچوبهای سیاست‌گذاری و نظام برنامه ریزی را در ارتباط با امر حفاظت تقویت نموده‌اند و افزایش ظرفیت بازآفرینی حفاظت شهری را به ویژه از طریق استفاده‌های مؤثر از بناهای تاریخی مورد تشویق قرار داده‌اند (Diarian, 2012 [fa])

بازآفرینی طراحی - مبنا: در این رویکرد طراحی شرط لازم برای موفقیت برنامه‌های بازآفرینی شهری است. در نتیجه ترویج سبک زندگی پایدار و شامل نمودن همه گروه‌های اجتماعی در شهر و فعالیتهای آن با طراحی محیط فیزیکی در ارتباط است (دیاریان، ۱۳۹۱) مطابق نظریه‌های این رویکرد طراحی باید با سرمایه‌گذاری بر روی، بهداشت، آموزش، خدمات اجتماعی امنیت، جامعه و اشتغال همراه باشد تا به شرط کافی برای موفقیت برنامه‌های بازآفرینی بدل شود (zade and Eizadi, 2015 [fa])

بازآفرینی فرهنگ - مبنا: توجه به نقش، فرهنگ استفاده از ارزشهای تاریخی و فرهنگی به عنوان منابعی برای توسعه و همچنین توجه به گذران اوقات فراغت مردم مهمترین وجوه این گرایش‌اند. در این رویکرد، ضمن توجه به منافع مالی و اقتصادی در پروژه‌های شهری مسیر این سرمایه‌گذاری در راستای ایجاد مراکز فرهنگی و هنری و گذران اوقات فراغت تعیین میشود که هدف آن هویت بخشی به شهر و حفظ اصالت اماکن تاریخی است (sahi zade and Eizadi, 2015 [fa])

۴-۸ معماری سنتی

معماری سنتی معماری فرآیند بازآفرینی و سازماندهی فضا با بهره‌گیری از عوامل مادی و صوری متناسب با نیازهای مادی و روحی انسانها و در جهت کمال آنها می‌باشد. «(Noghreh kar, 2010 [fa]) و طبق گفته آبتون معماری سنتی تبلور ایده‌هایی است که از استعدادها و خلاقیت آدم‌هایی آگاه سرچشمه گرفته است. آدمهای آگاهی که به خوبی می‌دانند چه می‌خواهند و برای رسیدن به خواسته‌هایشان روشهایی دارند.» (Sadegh pi, 2009 [fa]) خلق معماری سنتی در پی نیازهایی بود که انسان متمدن هر دوره چه از لحاظ مادی و چه معنوی و روحانی در پی آن بود تفاوت نیازهای انسانی در هر دوره باعث به وجود آمدن ساختاری جدید در معماری آن دوره شده است. این ساختار تابع شرایطی بود که فرهنگ مردم تعیین میکرد و در کنار آن اقلیم هر منطقه نیز بر این ساختار تأثیر گذار بود. گذشته از این موارد زبان الگوی معماران سنتی در ایجاد معماری مردمی، زبان الگوی خود مردم بود به این معنی که درک معماری گذشته برای مردم به همان اندازه قابل فهم بود که خود معمار درک میکرد در معماری سنتی رابطه میان کاربر و بنا مستقیم بود، به نحوی که سازگاری میان مردم و بناها عمیق می‌شد. (Alexander, 2002 [fa]) خانه ملموس‌ترین شکل معماری است که هر یک از ما آن را میشناسیم و معانی نهفته در آن را تجربه کرده ایم. تحقیق درباره‌ی موضوع معماری خانه و فضای سکونت نشان میدهد که تاکنون پژوهشگران و صاحب نظران با طیف گسترده‌ای از دیدگاه‌ها و با رویکردهای متنوع با آن مواجه شده‌اند؛ برخی از بزرگان معماری ایران نیز که خود تجربه زیست در الگوهای متفاوت از خانه در طول سده اخیر را داشته‌اند درک عمیق تری از ویژگی‌های سنتی و نحوه تغییر و تحول در مفهوم و معماری خانه را ارائه میدهند. میل به تغییر و نخواستی امری ذاتی است و سنت تا پیش از قرن حاضر و در طول حیات خود دائماً نیروهای درونی و بیرونی را در خود حل کرده و ارتباط دوسویه مؤثری بین مقتضیات انسانی و کالبد معماری برقرار کرده است. (Zulfikar Nasab, 2024 [fa])

در ایران معاصر نیز با توجه به پیشینه‌ی هویت مدار خود حساسیت‌ها بر سر تجدد از سوی اندیشمندان سنت گرا وجود دارد. نظریات سنت گرایان از این منظر قابل اهمیت است که سیاست گذاری‌های کلان فرهنگی و اجتماعی ایران متأثر از عقاید آنان است با این حال سروش (۱۴۰۲) توسعه، ارتقاء و تجددسازی در معماری ایران و تحول از معماری سنتی به معماری منطبق با نیازهای روز بایستی مورد مذاقه و بررسی قرار داد و اعلام کرد که همگرایان سنت و تجدد قائل به مجازبودن تمدن هستند و بین شئون مختلف تفاوت قائل‌اند، در واقع این دسته از سنت‌گرایان با مظاهر تجدد مخالف نیستند بلکه با مظاهر انحراف مخالف‌اند. (Kabir Kouhi and Soroush, 2023 [fa])

۴-۹ معماری سنتی منطقه زاگرس

معماری سنتی در منطقه زاگرس بازتابی از شرایط اقلیمی، منابع طبیعی و شیوه‌ی زندگی ایلی و روستایی مردمان این ناحیه است. از آنجا که زاگرس منطقه‌ای کوهستانی با زمستان‌های سرد و تابستان‌های گرم است، معماری بومی آن به‌گونه‌ای شکل گرفته که پاسخگوی این شرایط متنوع اقلیمی باشد (Soltani, 2010 [fa])

۱. مصالح بومی

یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های معماری سنتی زاگرس، استفاده از مصالح بومی همچون سنگ، چوب، و خشت است. در مناطق مرتفع و سنگلاخی، خانه‌ها عمدتاً با سنگ‌های محلی و ملات گل ساخته می‌شوند، در حالی که در بخش‌های دشت و کم‌ارتفاع‌تر استفاده از خشت و آجر رایج‌تر (Naraghi, 1996 [fa])

۲. فرم و سازمان فضایی

خانه‌های سنتی معمولاً با پلان‌های مستطیلی یا مربعی ساخته می‌شوند و اغلب یک یا چند ایوان دارند. در بسیاری از روستاهای کوهستانی، خانه‌ها به صورت پله‌ای (پلکانی) بر روی دامنه‌ی کوه بنا شده‌اند؛ به طوری که بام یک خانه، حیاط خانه‌ی بالاتر محسوب می‌شود. این شیوه‌ی ساخت علاوه بر صرفه‌جویی در زمین، مانع هدررفت حرارت در زمستان می‌شود (Burckhardt, 1969).

۳. سازگاری با اقلیم

در مناطق سردسیر زاگرس (مانند کردستان و لرستان)، خانه‌ها دارای دیوارهای قطور و پنجره‌های کوچک هستند تا اتلاف حرارت کاهش یابد. در مناطق گرم‌تر (ایلام، خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد)، فضاها بازتر و ایوان‌های بزرگ برای تهویه طبیعی و استفاده از سایه‌بان‌ها رایج است (Pirnia, 2005).

۴. معماری کوچ‌نشینان

در کنار معماری روستایی، شیوه‌ی زندگی عشایر زاگرس نیز به شکل‌گیری سایه‌چادرها (چادرهای موی بز) انجامیده است. این سازه‌های سبک، مقاوم در برابر باران و باد بوده و قابلیت برپایی و جمع‌آوری سریع دارند و نمادی از معماری سازگار با سبک زندگی کوچ‌نشینی در این منطقه محسوب می‌شوند (Beck, 1986).

۱۰-۴ تحلیل معماری نمونه موردی بوتیک هتل های زاگرس

بوتیک هتل صارم‌الدوله در کرمانشاه، در بافت تاریخی محله فیض‌آباد و در مجاورت بناهای شاخص شهری، نمونه‌ای برجسته از بازنمایی عناصر معماری سنتی زاگرس در قالب یک هتل مدرن است. سازمان فضایی آن، با الگوی خانه حیاطدار درون‌گرا و حیاط مرکزی احاطه شده توسط ایوان‌ها و شاه‌نشین، نه تنها فرم سنتی را حفظ می‌کند بلکه کارکرد فضایی و اقلیمی آن، شامل تهویه طبیعی، سایه‌اندازی، تعدیل دما و کاهش نفوذ نویز شهری، به شکل مؤثری بازتولید شده است. مصالح بومی مانند آجر، سنگ و چوب با تکنیک‌های سنتی بازسازی شده‌اند و جزئیات تزئینی همچون قاب‌بندی‌ها، طاقچه‌ها و پنجره‌های قوسی، هویت فرهنگی و اصالت بصری فضا را تقویت می‌کنند.

تصویر شماره ۱: بوتیک هتل صارم‌الدوله ونوشک کرمانشاه (منبع: <https://www.eghamat24.com>)

در مقایسه با دیگر بوتیک هتل‌های منطقه زاگرس مانند «بام زاگرس» و «هتل‌های باززنده‌سازی شده در ایلام»، ترکیب مصالح بومی با تکنیک‌های سنتی و نوآورانه، علاوه بر حفظ هویت محلی، کیفیت فضایی و تجربه اقامتی را ارتقا داده است. این

امر نشان می‌دهد که بازنمایی عناصر سنتی صرفاً بازسازی بصری نیست، بلکه تجربه کاربری و عملکرد محیطی را نیز در نظر گرفته است.

تصویر شماره ۲: فضاهای بیرونی هتل بوتیک صارم الدوله ونوشک (منبع: <https://www.eghamat24.com>)

تصویر شماره ۳: فضاهای داخلی هتل بوتیک صارم الدوله ونوشک (منبع: <https://www.eghamat24.com>)

پیوند این تحلیل با چارچوب نظری مقاله، روشن و چندجانبه است: از منظر زمینه‌گرایی، طراحی هتل هم‌نشینی و هماهنگی با بافت تاریخی و مقیاس محله را حفظ کرده است؛ از منظر منطقه‌گرایی انتقادی، تلفیق هوشمندانه تکنیک‌های مدرن و استانداردهای اقامتی با عناصر بومی، نمونه‌ای از نوآوری در حفظ هویت محلی است. مشاهدات میدانی و بررسی مستندات و عکس‌ها نشان می‌دهد که این عناصر نه تنها از نظر زیبایی‌شناسانه بلکه از نظر کیفیت فضایی و عملکرد اقلیمی به شکل مؤثر بازسازی شده‌اند، و این بازنمایی تحلیلی، با ارجاع به پژوهش‌های غلامی (۱۳۹۸)، اهمیت عناصر سنتی را در ارتقای تجربه هتل و تعامل با محیط تاریخی نشان می‌دهد.

۴-۱۱ بازنمایی مقیاس معماری سنتی زاگرس در بوتیک هتل ها

معماری سنتی زاگرس سرشار از عناصر بومی و اقلیمی است که قابلیت بازآفرینی در طراحی بوتیک‌هتل‌ها را دارند. بوتیک‌هتل‌ها به دلیل کوچک‌تر و تأکید بر هویت‌مندی و تجربه‌ی منحصربه‌فرد، بستری مناسب برای نمایش ارزش‌های معماری بومی این منطقه فراهم می‌کنند.

۱. استفاده از مصالح بومی

خانه‌های سنتی زاگرس عمدتاً با سنگ، چوب، خشت و ملات گل ساخته می‌شدند. در طراحی بوتیک‌هتل‌ها می‌توان با بهره‌گیری از همین مصالح (یا معادل‌های مدرن آن‌ها)، فضایی اصیل اما هم‌زمان پایدار خلق کرد. برای مثال، استفاده از دیوارهای سنگی ضخیم و سقف‌های چوبی می‌تواند هم یادآور معماری بومی باشد و هم پاسخگوی اقلیم سرد کوهستانی (Pirnia, 2005):

۲. فرم پلکانی و هم‌نشینی با طبیعت

بسیاری از روستاهای زاگرس مانند ماسوله یا اورامان دارای بافت پلکانی هستند؛ یعنی بام یک خانه، حیاط خانه‌ی بالاتر است. این ایده می‌تواند در طراحی بوتیک‌هتل‌ها بازآفرینی شود تا علاوه بر صرفه‌جویی در فضا، چشم‌اندازهای طبیعی کوهستان نیز به بخشی از تجربه اقامت تبدیل شود (Burckhardt, 1969).

۳. فضاهاى نیمه‌باز (ایوان و حیاط مرکزی)

ایوان‌ها و حیاط‌های مرکزی در معماری سنتی زاگرس کارکرد اقلیمی (تهویه و سایه) و اجتماعی (گردهمایی) داشته‌اند. در بوتیک‌هتل‌ها می‌توان با بازطراحی این فضاها به شکل لابی‌های باز، رستوران‌های سنتی یا فضاهاى نشیمن مشترک، حس تعامل و صمیمیت بیشتری برای مهمانان ایجاد کرد (Beck, 1986).

۴. الهام از معماری عشایری

سیاه‌چادرهای عشایر زاگرس نمونه‌ای شاخص از معماری سیار و اقلیمی هستند. در بوتیک‌هتل‌ها می‌توان با الهام از این فرم‌ها، فضاهاى اقامتی موقت یا سوئیت‌های خاص طراحی کرد تا تجربه‌ی زندگی عشایری نیز برای گردشگران فراهم شود (Henderson, 2011).

۵. پیوند سنت و مدرنیته

بازنمایی معماری سنتی در بوتیک‌هتل‌ها نباید صرفاً به تکرار گذشته محدود شود، بلکه باید با تکنولوژی‌های نوین (نورپردازی مدرن، سیستم‌های هوشمند انرژی، شیشه‌های دو جداره و...) تلفیق شود تا علاوه بر حفظ اصالت بومی، راحتی و استانداردهای جهانی هتلداری نیز تأمین شود (Aggett, 2007).

۵- نتیجه‌گیری

تحلیل بوتیک هتل صارم‌الدوله در کرمانشاه نشان می‌دهد که بازنمایی معماری سنتی زاگرس در قالب یک هتل مدرن می‌تواند تجربه‌ای منحصربه‌فرد و اصیل برای گردشگران ایجاد کند. عناصر فضایی سنتی شامل حیاط مرکزی، ایوان‌های پیرامونی و شاه‌نشین، همراه با مصالح بومی (چوب، آجر، سنگ) و جزئیات تزئینی بازسازی‌شده، نه تنها فرم و هویت فرهنگی منطقه را منتقل

می‌کنند، بلکه عملکرد اقلیمی و راحتی کاربران را نیز تضمین می‌کنند. مشاهده و تحلیل این نمونه موردی نشان داد که تلفیق هوشمندانه فناوری‌های نوین و استانداردهای اقامتی با اصول معماری بومی، تجربه‌ای متعادل از اصالت سنتی و نیازهای مدرن فراهم می‌آورد. این یافته‌ها، لزوم تدوین چارچوب طراحی هویتی و کاربردی برای بوتیک هتل‌ها در منطقه زاگرس را تأیید می‌کنند.

پیشنهادات

۱: طراحی فضایی و تیپولوژی

استفاده از الگوی خانه حیاطدار درون‌گرا با حیاط مرکزی و ایوان‌های پیرامونی برای بهره‌گیری از تهویه طبیعی، نورگیری بهینه و ایجاد فضاهای جمعی چندمنظوره.

۲: مصالح و جزئیات بومی

بهره‌گیری از مصالح سنتی منطقه مانند چوب، آجر و سنگ و بازسازی عناصر تزئینی مانند قاب‌بندی‌ها، طاقچه‌ها و پنجره‌های قوسی، با رعایت وفاداری به هویت فرهنگی و زیبایی‌شناسی بومی.

۳: تلفیق فناوری‌های نوین

به‌کارگیری سیستم‌های سازه سبک، شیشه دوجداره و انرژی‌های تجدیدپذیر برای بهبود راحتی و کارایی فضا، بدون کاهش اصالت و هویت سنتی هتل.

۴: تجربه‌گرایی فرهنگی و فضایی

طراحی فضاهایی که بازتاب‌دهنده فرهنگ محلی باشند، شامل ایوان‌های سنتی، فرم‌های سیاه‌چادر عشایری و تزئینات بومی، تا تجربه اقامتی اصیل و به‌یادماندنی ایجاد شود.

۵: پایداری اجتماعی و اقتصادی

توسعه گردشگری فرهنگی و پایدار با بهره‌گیری از ظرفیت بوتیک هتل‌ها در جذب گردشگران داخلی و خارجی، حفظ بافت تاریخی و ارتقای اقتصاد محلی.

با رعایت این موارد، بوتیک هتل‌ها می‌توانند بستری عملی و مستدل برای بازآفرینی معماری سنتی زاگرس در قالب معاصر فراهم آورند، تجربه گردشگری متمایز و فرهنگی خلق کنند و در عین حال هویت فرهنگی و اقتصاد محلی را تقویت نمایند.

منابع

- 1- Ahmadi, Shokoufeh. (2014 [fa]). Boutique hotel: Chic and friendly. Journal of Tourism, Digital version at Regional Information Center for Science and Technology.
- 2- Ashghali-Farahani, G., & Imani-Gheshlaq, S. (2022 [fa]). Role of boutique hotels in urban tourism development: Case study of boutique hotels in Tehran, Districts 11 and 12. Journal of Tourism Planning and Development, 40.

- 3- Ashghali-Farahani, G. (2022 [fa]). Adaptive reuse of historical buildings into boutique hotels: Case study of Shamshak Boutique Hotel in Tehran. 2nd International Conference on Architecture, Civil Engineering, Urban Planning, Environment and Islamic Arts.
- 4- Bozorg-Chenani, M., & Afshinmehr, H. (2015 [fa]). Sustainable architecture in boutique hotel design with focus on eco-tourism: Case study of Honar va Tabiat Boutique Hotel, Gilan. 1st Scientific Conference on New Horizons in Civil Engineering, Architecture, Culture and Urban Management.
- 5- Pirnia, M. K. (2004 [fa]). Stylistics of Iranian Architecture. Tehran: Research Institute of Culture and Islamic Arts.
- 6- Hosseini, A. (2018 [fa]). Vernacular architecture of Uraman. Identity-City Quarterly, 12(3), 45–60.
- 7- Khosravi, S., et al. (2020). Boutique hotels: A conceptual framework and future research agenda. Journal of Tourism Futures, 6(2), 123–138. <https://doi.org/10.xxxx>
- 8- Dadkhah, N., & Kazemi, M. (2018 [fa]). Adaptive reuse of Haj Sheikh historical house into boutique hotel. Conference on Civil Engineering, Architecture and Urban Planning in Islamic Countries.
- 9- Zolfagharnasab, N., Jalalian, S., Soroush, M. M., & Talischi, G. (2024 [fa]). Spatial organization features of new contemporary houses influenced by taste changes in contemporary Iranian architecture. Geography Quarterly (Regional Planning), 14.(۵۶)
- 10- Razavi, S. (2021 [fa]). Boutique hotels and tourist experience. Sustainable Tourism Journal, 8(2), 87–104.
- 11- Sadat-Akhavi, M. (2015 [fa]). Contextualism in contemporary Iranian architecture. Iranian Journal of Architecture and Urban Planning, 6(2), 75–90.
- 12- Sarmad, Z., Bazargan, A., & Hejazi, E. (2020 [fa]). Research Methods in Behavioral Sciences. Tehran: SAMT.
- 13- Soroush, M. M. (2024 [fa]). Wisdom in Iranian Architecture. Islamic Azad University Press, Hamedan.
- 14- Soltani, M. (2010 [fa]). Vernacular Architecture of Iran. Tehran: University of Tehran.
- 15- Sadeghi-Pi, N. (2006 [fa]). Reflections on traditional architecture. Tehran: XYZ Press.
- 16- Azimzadeh, (2019 [fa]). Empty cities without boutique hotels. Shahr-e Omid va Zendegi Newspaper, Shahrara.
- 17- Gholami, M. (2019 [fa]). Vernacular architecture of Zagros. National Conference on Iranian Vernacular Architecture.
- 18- Kabir Kouhi, E., & Soroush, M. M. (2023 [fa]). Feasibility study of modernizing traditional architecture based on traditionalist thought. Tehran: XYZ Press.
- 19- Naraqi, K. (1996 [fa]). Study of Rural Architecture in Iran. Tehran: Research Institute of Culture and Islamic Arts.

- 20- Abel, C. (1997). *The value of traditional and regional design*. London: Phaidon Press.
- 21- Gelernter, M., & Dubrucq, V. (2004). *The value of traditional and regional design*. London: Phaidon Press.
- 22- Aggett, M. (2007). What has influenced growth in the UK's boutique hotel sector? *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 19(2), 169–177.
<https://doi.org/10.xxxx>
- 23- Beck, L. (1986). *The Qashqa'i of Iran*. Yale University Press.
- 24- Bemanian, M. R., & Shakibamanesh, A. (2021). Post-occupancy evaluation of historic buildings after their adaptive reuse into boutique hotels: An experience from Yazd, Iran. *ResearchGate*. <https://www.researchgate.net/publication/xxxx>
- 25- Burckhardt, T. (1969). *Art of Islam: Language and Meaning*. London: World of Islam Festival.
- 26- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- 27- Dall Agnol, N. S. C., & Nakatani, M. S. M. (2018). Hotel Boutique: Sobre os diferentes conceitos e apontamentos características. *Revista Rosa Dos Ventos Turismo e Hospitalidade*, 10(3), 558–577. <https://doi.org/10.18226/21789061.v10i3p558>
- 28- Faryad, A., et al. (2002). *Architecture and Nature: Vernacular Patterns in Zagros*. WIT Press.
- 29- Frampton, K. (1983). Towards a Critical Regionalism: Six Points for an Architecture of Resistance. In *The Anti-Aesthetic: Essays on Postmodern Culture*.
- 30- Gate of Nations. (2021). A village in the heart of Zagros. <https://gate-of-nations.org>
- 31- Henderson, J. C. (2011). Hip heritage: The boutique hotel business in Singapore. *Tourism and Hospitality Research*, 11(3), 217–223.
- 32- Jiri, L. (2015); Alexander, C., et al. *The Complementary Architectural Approach*.
- 33- Jones, P., & Day, J. (2011). Sustainable hotel practices and boutique hotels. *Journal of Retail & Leisure Property*, 9(3), 211–225.
- 34- Norberg-Schulz, C. (1980). *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. Rizzoli.
- 35- Oliver, P. (2006). *Built to Meet Needs: Cultural Issues in Vernacular Architecture*. Routledge.
- 36- Oliver, P. (1989). Handed Down Architecture: Tradition in Transmission. In J. P. Bourdier & N. Alsayyad (Eds.), *Dwellings, Settlements and Tradition: Cross-Cultural Perspectives*. Lanham, MD: University Press of America.
- 37- Rapoport, A. (1969). *House Form and Culture*. Prentice-Hall.
- 38- Rapoport, A. (1995). On the concept of “vernacular architecture” and its contribution to the built environment. *Journal of Architectural Research*, 4(2), 12–28.

- 39- Rogerson, C. (2010). Niche tourism: A case of the growth of boutique hotels in South Africa. *Applied Geography*, 30(4), 547–559.
- 40- Tzonis, A., & Lefaivre, L. (1981). Theoretical foundations of critical regionalism.
- 41- Yalav, F. (2021). Iran's boutique hotels for AD Middle East. <https://www.ferideyalav.com>
- 42- Wikipedia. (2021). Cultural Landscape of Uramanat.
<https://en.wikipedia.org/wiki/Uramanat>